

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU LOMNIČKA 29

LOMNIČKA 29, 065 03 PODOLÍNEC

Etický kódex pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca

PREAMBULA

Etický kódex pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca školy (ďalej len „etický kódex“) je zameraný na všetkých pedagogických zamestnancov (ďalej len „učiteľ“) a odborných zamestnancov, ktorí sa zúčastňujú procesu výchovy a vzdelávania.

Výkon pracovnej činnosti podľa zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „pracovná činnosť“) má nespochybniteľný etický rozmer v podobe ochrany najvyšších ľudských hodnôt, dôstojnosti človeka a slobody na ceste za vzdelaním v duchu demokratických a kultúrnych princípov zakotvených v ústave a právnom systéme Slovenskej republiky, Európskej únie, záväzkov vyplývajúcich z členstva v medzinárodných organizáciách a medzištátnych zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Každý učiteľ a odborný zamestnanec je morálnou a odbornou autoritou, ale aj pomocníkom a sprievodcom detí materskej školy a žiakov základnej školy Lomnička 29 (ďalej len žiakov) pri ich výchove a vzdelávaní. Morálne kvality učiteľa, odborného zamestnanca a schopnosť riešiť etické problémy predstavujú jeden z kľúčových atribútov úspešného výkonu pracovnej činnosti. Zmyslom etického kódexu je podporovať pozitívnu pracovnú motiváciu učiteľa vychovávať a vzdelávať žiakov ako osobnosti, ktoré si nájdu nielen uplatnenie na trhu práce, ale budú aj morálne vyspelými bytosťami so zvnútornenými etickými normami a hodnotami.

Etický kódex zaväzuje každého učiteľa a odborného zamestnanca, aby dbal na dôstojnosť svojho postavenia v škole alebo v školskom zariadení, komunite a v spoločnosti. Cieľom etického kódexu je poskytnúť normatívny rámec správania sa učiteľa, odborného zamestnanca a obsahom kódexu sú základné morálne princípy, ktoré by mal učiteľ, odborný zamestnanec dodržiavať vo vzťahu k sebe, ku kolegom, k žiakom, k rodičom a k zákonným zástupcom (ďalej len „zákonný zástupca“) a k verejnosti. Akceptovanie etického kódexu učiteľom znamená prijatie osobného morálneho záväzku pri výkone pracovnej činnosti.

Etický kódex predstavuje súhrn základných hodnôt, princípov, pravidiel správania sa, práv a povinností učiteľa a odborného zamestnanca Základnej školy s materskou

školou Lomnička 29 (ďalej len „učiteľ“ a „odborný zamestnanec“). Akceptovanie etického kódexu učiteľom a odborným zamestnancom znamená prijatie osobného morálneho záväzku pri výkone svojej pracovnej činnosti.

Článok 1

Poslanie a morálka učiteľa a odborného zamestnanca

1. Učiteľ a odborný zamestnanec má pri výkone svojej profesie základné práva a slobody zaručené Ústavou Slovenskej republiky bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, svetonázor, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie.
2. Poslaním učiteľa a odborného zamestnanca je chrániť ľudské hodnoty, vzdelávať v súlade s princípmi demokracie, slobody a humanizmu, Všeobecnej deklarácie ľudských práv a Deklarácie práv dieťaťa.
3. Učiteľ a odborný zamestnanec svojím konaním a vystupovaním zvyšuje spoločenský status učiteľa a odborného zamestnanca.
4. Učiteľ a odborný zamestnanec si uvedomuje, že je celoživotným vzorom pre žiaka. Jeho správanie, postoje, empatia, cit pre spravodlivosť formujú mladú generáciu a majú tak výrazný vplyv na súčasnú, aj budúcu kultúru a stav ľudskej spoločnosti.
5. Učiteľ a odborný zamestnanec si uvedomuje veľkú zodpovednosť, ktorú má voči sebe, žiakom, rodičom i kolegom, štátu.
6. Učiteľ a odborný zamestnanec prispieva k tvorbe pozitívnych medziľudských vzťahov a vytváraní atmosféry vzájomnej dôvery, úcty a tolerancie.
7. Učiteľ a odborný zamestnanec zodpovedá za vlastné vzdelávanie, pristupuje k nemu aktívne, uplatňuje nové prístupy vo výchove a vzdelávaní, pracuje na svojom rozvoji, zvyšuje svoju kvalifikáciu a snaží sa získavať najnovšie informácie a poznatky zo svojho odboru.
8. Učiteľ a odborný zamestnanec si je vedomý svojej mylnosti a ak pochybí, musí si vedieť chybu priznať a byť za ňu zodpovedný.
9. Učiteľ a odborný zamestnanec je pri výkone svojej profesie nezávislý, neviaže sa na žiadnu ideológiu, náboženstvo, politický smer. Učivo, ktoré učí je očistené od takýchto vplyvov a má racionálno-objektívny základ.
10. Učiteľ a odborný zamestnanec buduje dobré meno školy, nikdy neinformuje verejnosť o nedostatkoch a nedokonalostiach vo výchovno - vzdelávacom procese školy, o žiakoch alebo kolegoch.
11. Učiteľ a odborný zamestnanec sa zdrží akýchkoľvek nečestných a nedôstojných aktivít, ktoré by mohli poškodiť dobré meno školy.
12. Učiteľ a odborný zamestnanec prichádza na vyučovacie hodiny včas, vyučovací proces využíva efektívne a v súlade s naplánovanou aktivitou, z vyučovacej hodiny predčasne neodchádza, zodpovedne a načas si plní svoje pracovné povinnosti.
13. Učiteľ a odborný zamestnanec dbá na dodržiavanie pracovného, organizačného a vnútorného poriadku školy, sám sa správa slušne a úctivo, oblieka sa primerane a čisto, dodržiava spoločenskú etiketu.
14. Učiteľ a odborný zamestnanec rešpektuje prijaté smernice, nariadenia školy a všetky vnútorné predpisy školy.

Článok 2

Vzťah učiteľa a odborného zamestnanca k sebe samému a k výkonu pracovnej činnosti

1. Učiteľ a odborný zamestnanec má úprimný vzťah k sebe samému a na základe etického zmýšľania a konania rozvíja osobnú identitu a morálnu integritu, čo je predpokladom jeho plnohodnotnej profesijnej realizácie a tým sa stáva vzorom pre spoločnosť.
2. Učiteľ a odborný zamestnanec disponuje pri výkone pracovnej činnosti slobodou voľby, ale zároveň aj zodpovednosťou v zmysle etického pôsobenia v školskej praxi.
3. Profesionalita učiteľa a odborného zamestnanca je spojená so stotožnením sa s povolaním a prejavovým úsilím byť morálnou a odbornou autoritou. Učiteľ z hľadiska celoživotného vzdelávania kultivuje svoju osobnosť a vie žiaducim spôsobom odovzdávať vedomosti a zručnosti vo výchovno-vzdelávacom procese.
4. Učiteľ a odborný zamestnanec sa usiluje o prezentovanie kolegiality v pracovnom prostredí. Neorientuje sa iba na výkon pracovnej činnosti, ale je iniciátorom utvárania spolupracujúceho školského spoločenstva.
5. Učiteľ a odborný zamestnanec je vo výchovno-vzdelávacom procese nositeľom ľudskosti a kompetentnosti, v hodnotiacom prístupe je objektívny a spravodlivý. V sociálnych a profesijných vzťahoch je otvorený a pravdivý, pri osobných stretnutiach dodržiava princípy etickej komunikácie.
6. Učiteľ a odborný zamestnanec nesmie žiadať dary, prijímať dary, peniaze, navádzať iného na poskytovanie darov, peňazí a získavať iné výhody v súvislosti s poskytovaním výhody inej osobe pri výkone pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti; to sa nevzťahuje na obvyklé dary poskytované zvyčajne pri výkone pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti, napríklad prijatie daru pri príležitosti Dňa učiteľov, skončenia školského roku, životného jubilea a p.
7. Učitelia a odborní zamestnanci sa k sebe správajú za každých okolností korektne a zdvorilo, rešpektujú právo na iný názor.
8. Učitelia svojim správaním aj mimo pracovnej doby a mimo pracoviska šíria dobré meno školy.
9. Učitelia a odborní zamestnanci sa snažia vyvinúť maximálne úsilie, aby predišli prípadným nezhodám, konfliktom alebo nedorozumeniam medzi nimi, žiakmi alebo ich zákonnými zástupcami.
10. Učiteľ a odborný zamestnanec nevytvára a nezapája sa do intríg snovaných proti svojim kolegom, nadriadeným či iným zamestnancom školy.
11. Učiteľ a odborný zamestnanec spolupracuje pri výchove a vzdelávaní žiaka s ostatnými kolegami. Požiada iného učiteľa alebo odborníka o konzultáciu vždy, keď si to vyžaduje záujem žiaka a okolnosti. Závery je vhodné dokumentovať písomne v denníku triedneho učiteľa.
12. Učiteľ nepreferuje len svoj predmet, ale spolupracuje s inými učiteľmi a vytvára medzi predmetové vzťahy, nezasahuje do kompetencií a rozhodnutí svojich kolegov.
13. Ak je učiteľ a odborný zamestnanec svedkom neodbornosti kolegu, jeho nesprávneho, či nespravodlivého správania, diskriminácie, či iného negatívneho

javu, snaží sa najprv kolegu na tento problém upozorniť. Ak nenastane vedenia, informuje o tom vedenie školy.

14. Učiteľ a odborný zamestnanec zásadne nekritizuje a ani žiadnym spôsobom neznevažuje a nezľahčuje prácu iných učiteľov pred inými učiteľmi, žiakmi, ich rodičmi či zákonnými zástupcami, nepedagogickými zamestnancami a mimo školy.
15. Učiteľ a odborný zamestnanec neprezrádza informácie o kolegoch získaných v priebehu profesijnej služby, pokiaľ to neslúži profesijnému účelu alebo to nevyžaduje legislatíva. Vedome nefalšuje tvrdenia o kolegoch a nerozširuje o nich nepravdivé a zlomyseľné poznámky, pestuje vzájomnú kolegiálnosť, profesionalitu, úctu, hrdosť na svoje poslanie.
16. Učiteľ a odborný zamestnanec spolupracuje a sprostredkúva komunikáciu medzi organizáciami a inštitúciami, ktoré sú zodpovedné za proces začleňovania žiakov so zdravotným a sociálnym znevýhodnením do bežného života.
17. Učiteľ a odborný zamestnanec aktívne, profesionálne a empaticky vstupuje do procesov tvorby klímy v škole alebo školskom zariadení tak, aby sa etablovali ako otvorený a bezpečný priestor v komunikácii s mimoškolskými organizáciami, ale aj s verejnosťou.
18. Učiteľ a odborný zamestnanec svoje postavenie nevyužíva k manipulácii a k osobnému prospechu. Odmieťa všetky formy diskriminácie alebo správania, ktoré by spôsobilo ujmu druhým. Učiteľ a odborný zamestnanec si je vedomí toho, že neetické správanie na metodických združeniach, predmetových komisiách, pracovných a pedagogických poradách a na vedení školy je neprijateľné nie len u neho samého, ale ani u jeho kolegov a prijíma kroky na jeho nápravu.

Článok 3

Vzťah učiteľ, odborný zamestnanec a žiak

1. Učiteľ a odborný zamestnanec nikdy neposudzuje žiakov na základe ich pohlavia, farby pleti, náboženského či svetonázorového presvedčenia, neberie do úvahy národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho z týchto dôvodov nepoškodzuje, neznevýhodňuje, ale ani nezvýhodňuje. Každý žiak má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, na ochranu mena, ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.
2. Učiteľ a odborný zamestnanec hodnotí žiakov len na základe výkonov a výsledkov.
3. Učiteľ a odborný zamestnanec zámerne neobjavuje nevedomosti žiakov, ale uľahčuje im učenie sa.
4. Učiteľ a odborný zamestnanec si je vedomý, že jeho prvoradou úlohou je naučiť žiakov, počas vyučovacieho procesu čo najviac tak, aby mal žiak po vyučovaní viac voľného času pre rozvoj vlastnej osobnosti.
5. Učiteľ a odborný zamestnanec sa snaží, aby každý žiak zažil pocit úspechu, uvedomuje si, že každý človek je jedinečná osobnosť schopná pozitívneho vývoja a môže byť v niečom lepší ako iní.

6. Učiteľ a odborný zamestnanec spoluvytvára bezpečné, príjemné prostredie, ochraňuje žiakov pred ohrozením a pred situáciami ohrozujúcimi bezpečnosť pri vyučovaní.
7. Učiteľ a odborný zamestnanec rešpektuje žiaka ako rovnocenného partnera. Vzťah učiteľa a žiaka je postavený na vzájomnej úcte a pochopení.
8. Učiteľ a odborný zamestnanec sa správa k žiakom úctivo, neuráža, neironizuje, vedome, ani nevedome neubližuje. Ak sa tak náhodou stane, bezodkladne uskutoční nápravu.
9. Učiteľ neustále dohliada na slušné správanie a vyjadrovanie sa žiakov, upozorňuje ich na nevhodné správanie, žiaka telesne netrestá.
10. Učiteľ a odborný zamestnanec je povinný zrozumiteľne, primerane a v súlade splatnými pedagogickými dokumentmi žiaka vzdelávať a vychovávať, vytvára optimálne podmienky pre vzdelávanie každého žiaka.
11. Učiteľ a odborný zamestnanec vedie svojich žiakov k samostatnosti a kritickému mysleniu, umožňuje žiakom vyjadrovať svoje názory, rešpektuje, chápe a akceptuje osobnosť žiaka.
12. Učiteľ a odborný zamestnanec sa snaží o komplexný rozvoj osobnosti každého žiaka, uplatňuje individuálny prístup pri špecifických vzdelávacích a výchovných potrebách žiaka.
13. Učiteľ a odborný zamestnanec akýmkoľvek spôsobom nezneužíva dôveru a akúkoľvek závislosť žiaka, rodičov resp. jeho zákonných zástupcov.
14. Učiteľ a odborný zamestnanec neuprednostňuje žiakov kvôli osobnému prospechu.
15. Učiteľ a odborný zamestnanec má právo aj povinnosť dohliadať na zdravý fyzický a mentálny vývoj žiaka a v prípade jeho ohrozenia bezodkladne na to upozorniť. Spolupracuje a informuje zákonného zástupcu žiaka, triedneho učiteľa a riaditeľa školy o vzdelávacích a výchovných výsledkoch žiaka, náhlych zmenách v prospechu a v správaní.
16. Učiteľ a odborný zamestnanec neposkytuje informácie o žiakoch na neprofesionálne účely.
17. Učiteľ a odborný zamestnanec nerieši so žiakmi kolegiálne vzťahy, nevyjadruje sa pred nimi k vyjadreniam, hodnoteniam a postojom ostatných kolegov a vedenia školy.

Článok 4

Vzťah učiteľ, odborný zamestnanec a zákonný zástupca

1. Učiteľ a odborný zamestnanec si uvedomuje, že práca učiteľa je celoživotné poslanie a služba, rodičia a žiaci sú naši klienti.
2. Učiteľ a odborný zamestnanec je ústretový v rozvoji spolupráce školy s rodinou, rešpektuje úlohu a zodpovednosť rodičov vo výchove ich vlastných detí a usiluje sa o spoluprácu s nimi tak, aby výchovné pôsobenie bolo pokiaľ možno jednotné a v prospech žiaka. Poskytuje im súčinnosť pri výchove.
3. Učiteľ spolupracuje s rodičmi či zákonnými zástupcami žiakov aj za účelom zlepšenia programu školy a propagácie vzdelávania žiakov.
4. Učiteľ nezneužíva svoju pozíciu učiteľa vo svoj osobný prospech.

5. Učiteľ za žiadnych okolností nesmie zastrašovať žiaka a vydierať priamo či nepriamo rodičov, či zákonných zástupcov žiaka.
6. Učiteľ pravdivo, pravidelne informuje rodičov o výchovno-vzdelávacích úspechoch a neúspechoch žiaka, ťažkostiach a prípadných rizikách, ktoré môžu nastať. Ak je to potrebné, prejednáva s nimi formu pomoci a spoločný výchovný postup.
7. Učiteľ a odborný zamestnanec po dohode, na požiadanie alebo v stanovenom čase, poskytne konzultácie ohľadom výchovno-vzdelávacieho procesu rodičom, resp. zákonným zástupcom žiaka.
8. Učiteľ a odborný zamestnanec považuje informácie o rodinách, ktoré získa pri svojej práci za mimoriadne dôverné, zaobchádza s nimi zodpovedne a chráni tak osobnú dôstojnosť žiakov a členov ich rodín.

Článok 5

Ostatné a záverečné ustanovenia

1. **Etický kódex učiteľa a odborného zamestnanca Základnej školy s materskou školou Lomnička 29** je významným regulátorom riadenia kvality školy.
2. Nerešpektovanie a porušenie etického kódexu učiteľa a odborného zamestnanca Základnej školy s materskou školou Lomnička 29 narúša vzájomnú dôveru školy v učiteľa.
3. Zamestnávateľ je povinný oboznámiť s Etickým kódexom učiteľa a odborného zamestnanca Základnej školy s materskou školou Lomnička 29 všetkých učiteľov a odborných zamestnancov školy.
4. Etický kódex učiteľa a odborného zamestnanca Základnej školy s materskou školou Lomnička 29 bol prerokovaný a schválený na pedagogickej rade dňa **11. októbra 2021**.
5. Etický kódex učiteľa a odborného zamestnanca Základnej školy s materskou školou Lomnička 29 bol prerokovaný aj so zástupcami ZO OZ PŠaV pri Základnej škole s materskou školou Lomnička 29.
6. Tento etický kódex učiteľa a odborného zamestnanca Základnej školy s materskou školou Lomnička 29 nadobúda účinnosť **11. októbra 2021** a stáva sa neoddeliteľnou súčasťou Pracovného poriadku Základnej školy s materskou školou Lomnička 29.

Etický kódex bol prerokovaný so zástupcami ZO OZ pri Základnej škole s materskou školou Lomnička 29 dňa 1. októbra 2021.

Etický kódex bol prerokovaný s pedagogickými a odbornými zamestnancami na pedagogickej porade dňa 11. októbra 2021.

Etický kódex nadobúda platnosť **01.10.2021** podpísaním riaditeľom Základnej školy s materskou školou Lomnička 29 a účinnosť dňa **11.10.2021**.

.....
PhDr. Miroslav Zelina
riaditeľ školy

.....
Mgr. Dagmara Janigová
predsedníčka ZO OZ PŠaV